

LBRIS

We know
books

Ioanida Costache & Petra Gelbart

Ilustrații de Anca Smărăndache

INELUL CU CAP DE CAL

– Istoria romilor povestită copiilor –

Traducerea din limba engleză
de Gabriela Nenciu

EDITURA SENECA

1

În sufragerie era frig, parcă și mai frig din cauza pungii cu cuburi de gheață pe care Ștefan o ținea apăsată pe glezna bunicii.

– Poate că n-ar trebui să te mai joci de-a maimuța pe scară, *mirri mamí*, o sfătui nepotul.

– Tu vorbești, mototolea?! îl persiflă Renata, sora lui mai mare. Și nu fi obraznic, că acum nu te mai lasă *e mamí* la antrenament.

– Eu decid când merge la fotbal, preciză *e mamí*, ridicând din sprâncene. Dar nu înainte ca voi doi să-mi găsiți o fașă elastică.

Cei doi frați se retraseră în dormitor și începură să scotocească prin sertare.

– Asta nu e fașă elastică, îl dascăli Renata când Ștefan scoase dintr-un sertar o pereche de ciorapi supraelastici.

– Dacă tot le știi tu pe toate, atunci unde-i?

– Sunt sigură c-o găsim exact când nu mai avem nevoie. Dar ia uite aici ce *dikhlo!* exclamă Renata și alergă cu baticul înflorat la bunica ei.

– Țsta nu e tocmai o fașă elastică, spuse *e mamí*.

– Ai dreptate. Dar uită-te la baticul ăsta scump pe care l-am văzut zilele trecute! își scoase Renata telefonul și făcu click pe un model din aplicația Zara.

mirri mamí - bunica mea
dikhlo - batic, basma

– Hehe, *dzara...*, chicoti Ștefan, pus pe șotii. Pun pariu că părul ei chiar arată ca... o blană.

– Chiar e interesant cum *ăl Gadze* au preluat moda romă în ultima vreme, remarcă *e mamí*. Baticul ăsta pare să fie o copie exactă după al meu, iar *rakli* ăsta și l-a legat pe cap fix ca noi, mai spuse privind cu atenție ecranul telefonului

E mamí avea un fel al ei de a spune ceea ce era evident.

Între timp, venise din bucătărie și *o dad*.

– Doctorul tot nu răspunde la telefon, începui eu. Oricum, dacă vreți să știți, o mulțime de oameni peste tot în lume poartă baticurile astea, nu doar romii. Dar fiecare are un stil aparte. Gândiți-vă la mantoul dansatoarelor de flamenco.

– Flamingo? Ce legătură are asta cu noi? spuse Renata, părând și mai confuză.

– Fla-men-co. Muzică și dans. Asta e în Spania, nu? întrebă Ștefan mai mult de formă. Și, lasă-mă să ghicesc, spaniolii preferă să uite că romii au fost cei care au creat flamenco, nu? Așa cum grupul de dans al Renatei uită că hip-hop-ul aparține de fapt afro-americanilor, adăugă el ușor malițios.

dzara - flocos

ăl Gadze - persoane nerome

rakli - tânără care nu aparține comunității de romi

o dad - tatăl

– În Spania, romilor li se spune *Gitanos* sau *Calé*, îl corectă cu blândețe *o dad*. Dar da, ai un spirit critic excelent.

– Prea critic, mormăi Renata, apoi continuă cu voce tare: Ar trebui să o întrebăm pe mama dacă și englezii au împrumutat ceva de la romi.

– Sunt sigur că știe totul despre asta, adăugă Ștefan cu amărăciune.

O dad își coborî glasul:

– Știi foarte bine de ce mama ta trebuie să lucreze în Anglia, *mo čheao*. Pun pariu că ea îți poate povesti totul. Iar marți, când voi ajunge în Franța, voi fi pe scenă alături de oameni care au învățat o mulțime de lucruri de la muzicienii romi. Dar, cel puțin în Franța, oamenii recunosc meritele romilor manouche.

– Sper ca francezii să-ți recunoască și ție meritul, spuse Ștefan cu o notă de sarcasm, din moment ce Europa contează pentru tine mai mult decât noi.

– Tatăl tău se străduiește să vă ofere un viitor mai bun, interveni *e mamí*. Iar mama voastră nu s-a dus în Anglia doar ca să lucreze. Învață engleza pentru a putea avea în sfârșit o slujbă decentă când se va întoarce acasă. Nici nu aveți idee de câte ori a fost respinsă de la slujbe înainte de a pleca.

E mamí avea un fel al ei de a spune și ceea ce nu era atât de evident.

